

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlášené: 30.10.1974

Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1975

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

101

VYHLÁŠKA

Ministerstva vnútra Českej socialistickej republiky

z 30. októbra 1974

**o uznávaní archiválií za kultúrne pamiatky a o zvýšenej ochrane
archiválií ako kultúrnych a národných kultúrnych pamiatok**

Ministerstvo vnútra Českej socialistickej republiky ustanovuje po dohode s Ministerstvom kultúry Českej socialistickej republiky podľa § 31 ods. 1 písm. b) a ods. 2 zákona Českej národnej rady č. 97/1974 Zb. o archívniectve (ďalej len „zákon“).

Oddiel I

Posudzovanie archiválií ako kultúrnych pamiatok

§ 1

Hľadiská na posudzovanie

(1) Pri posudzovaní, či archivália je kultúrnou pamiatkou v zmysle zákona, sa prihliada na obsahovú hodnotu archiválie, na jej formu, na význam jej pôvodcu, na čas a miesto vzniku, na význam pre všeobecné, národné, prípadne regionálne dejiny, na význam pre dejiny vedy, techniky a kultúry, na jedinečnosť a pôvodnosť alebo na prípadnú ďalšiu vlastnosť archiválií, pre ktorú má mimoriadny význam pre kultúru spoločnosti (§ 3 ods. 1 zákona).

(2) Za kultúrne pamiatky možno uznať tak jednotlivé archivácie, ako aj ich súbory (archívne fondy, archívne zbierky 1)) alebo ich ucelené časti, aj keď v týchto súboroch niektoré archivácie samy osebe by neboli kultúrnymi pamiatkami.

Podávanie návrhov

§ 2

(1) Návrhy na uznanie archiválií (§ 1 ods. 2) za kultúrne pamiatky (ďalej len „návrhy“) podávajú priamo Ministerstvu vnútra Českej socialistickej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) archívy, v ktorých sú tieto archivácie uložené, pokiaľ ďalej nie je ustanovené inak.

(2) Podnikové archívy organizácií riadených národnými výbormi pôsobiacimi v hlavnom meste Prahe, v mestách Brne, Ostrave a Plzni podávajú návrhy ministerstvu vnútra prostredníctvom archívov týchto miest. Ostatné podnikové archívy a okresné archívy podávajú návrhy ministerstvu vnútra prostredníctvom príslušného štátneho oblastného archívu, pričom podnikové archívy organizácií, ktoré sú uvedené v § 23 ods. 1 zákona a majú sídlo na území hlavného mesta Prahy, podávajú návrhy prostredníctvom štátneho oblastného archívu v Prahe.

(3) Návrhy týkajúce sa archiválií uložených v archívoch uvedených v § 25 a 26 zákona podávajú príslušné orgány a organizácie spôsobom dohodnutým s ministerstvom vnútra.

§ 3

(1) Návrhy týkajúce sa archiválií, ktoré nie sú uložené v archívoch, podávajú ministerstvu vnútra štátne oblastné archívy a Archív hlavného mesta Prahy.

(2) Návrhy týkajúce sa archiválií uložených v organizáciách a zariadeniach činných v pôsobnosti Ministerstva kultúry českej socialistickej republiky 2) (ďalej len „kultúrne a kultúrno-výchovné organizácie a zariadenia“) podávajú archívy uvedené v odseku 1 s odborným stanoviskom týchto organizácií a zariadení

§ 4

Rozhodovanie o návrhoch

(1) Ministerstvo vnútra, prípadne štátny archív ním poverený si pred rozhodnutím o návrhoch v zložitejších prípadoch vyžiada stanovisko vedeckých inštitúcií; pokiaľ ide o archiválie uložené v kultúrnych a kultúrno-výchovných organizáciách a zariadeniach, vyžiada si vždy stanovisko Ministerstva kultúry Českej socialistickej republiky.

(2) O rozhodnutí, či archivália je alebo nie je kultúrnou pamiatkou, upovedomí orgán uvedený v predchádzajúcom odseku čo najskôr archív, v ktorom je archivália uložená, ďalej archív, ktorého prostredníctvom bol návrh podaný a ak ide o archiváliu, ktorá nie je uložená v archíve, toho, kto je oprávnený s ňou nakladať.

Oddiel 2

Zvýšená ochrana archiválií ako kultúrnych a ako národných kultúrnych pamiatok

§ 5

Reprodukcie

Bezprostredne po vyhlásení archiválie za národnú kultúrnu pamiatku alebo po uznaní archiválie za kultúrnu pamiatku sa vyhotoví z týchto archiválií reprodukcia; z archiválie vyhlásenej za národnú kultúrnu pamiatku sa urobí jedno osobitné vyhotovenie na dokumentačné účely podľa pokynov ministerstva vnútra.

Ochrana archiválií uznaných za kultúrne pamiatky

§ 6

Uloženie

(1) Archiválie uznané za kultúrne pamiatky sa ponechávajú v súboroch archiválií, ktorých sú súčasťou.

(2) Archiválie uznané za kultúrne pamiatky, ktoré sú uložené v archívoch, prípadne v kultúrnych a kultúrno-výchovných organizáciách a zariadeniach, sa výrazne označia na ochranných obaloch. Obdobne sa označia priestory, kde sú archiválie uznané za kultúrne pamiatky uložené. Tieto priestory sa osobitne zabezpečia proti prístupu nepovolaných osôb.

(3) O uložení archiválií uznaných za kultúrne pamiatky sa vedie osobitný lokačný plán.

(4) Kontrola fyzického stavu archiválií uznaných za kultúrne pamiatky sa vykonáva v lehotách a spôsobom určeným ministerstvom vnútra; správy o výsledku kontroly sa podávajú bezprostredne

po jej skončení ministerstvu vnútra tým istým spôsobom, ako sa podávajú návrhy na uznanie archíválií za kultúrne pamiatky (§ 2 a 3).

(5) Nedostatky zistené vo fyzickom stave archíválií uznaných za kultúrne pamiatky treba ihneď odstániť a poškodené archíválie prednostne konzervovať a reštaurovať.

(6) Spôsob zvýšenej ochrany archíválie uznanej za kultúrnu pamiatku, ktorá nie je v socialistickom spoločenskom vlastníctve a nie je uložená v archíve alebo v kultúrnych a kultúrno-výchovných organizáciách a zariadeniach, odporučí jej vlastníčkovi archívu, v ktorom je vedená v evidencii (§ 10 ods. 2 zákona) v medziach ustanovení predchádzajúcich odsekov s prihliadnutím na dané podmienky jednotlivého prípadu.

§ 7

Využívanie

(1) Archíválie uznané za kultúrne pamiatky sa predkladajú na nazretie v reprodukciách. Originály týchto archíválií možno predložiť na nazretie iba so súhlasom riaditeľa (vedúceho) archívu, ktorý možno udeliť, ak to povaha študijnej úlohy nevyhnutne vyžaduje.

(2) Archíválie uznané za kultúrne pamiatky možno zasielať v origináloch na nazretie do iného archívu iba celkom výnimočne pri dodržaní osobitnej opatrnosti.

(3) Požičanie archíválií uznaných za kultúrne pamiatky v Československej socialistickej republike na iný účel než na nazretie (napr. na výstavu a pod.) treba vopred prerokovať s ministerstvom vnútra.

§ 8

Evidencia

Zvláštna evidencia archíválií uznaných za kultúrne pamiatky (§ 3 ods.5 zákona) spočíva vo vyznačení znakov charakterizujúcich ich hodnotu ako kultúrnych pamiatok tak na evidenčnom liste, ako aj na osobitných záznamoch, ktoré sa ukladajú oddelene.3)

Ochrana archíválií vyhlásených za národné kultúrne pamiatky

§ 9

Uloženie

(1) Archíválie vyhlásené za národné kultúrne pamiatky musia byť uložené na zvlášť bezpečnom mieste. Ak sú tieto archíválie súčasťou súboru a ak nemožno takto celý súbor zabezpečiť, musia sa z neho vyňať. Ustanovenia § 6 ods. 2, 3 a 6 platia obdobne.

(2) O archíválie vyhlásené za národné kultúrne pamiatky sa môžu starať iba pracovníci na to určení riaditeľom (vedúcim) archívu, prípadne vedúcim organizácie alebo zariadenia, kde sú tieto archíválie uložené.

(3) Konzervačné a reštauračné zásahy na archíváliách vyhlásených za národné kultúrne pamiatky sa môžu vykonávať iba so súhlasom ministerstva vnútra a spôsobom, ktorý určí.

(4) Správy o fyzickom stave archíválií vyhlásených za národné kultúrne pamiatky sa podávajú priamo ministerstvu vnútra, a to bez meškania, ak sú tieto archíválie ohrozené, inak raz do roka. Zistené nedostatky sa musia ihneď odstrániť.

§ 10

Využívanie

(1) Archiválie vyhlásené za národné kultúrne pamiatky sa môžu v originále predkladať na nazretie iba v miestach, kde sú trvalo uložené, a to so súhlasom ministerstva vnútra, ktorý možno udeliť iba vo zvlášť odôvodnených prípadoch. Inak sa predkladajú na nazretie iba v reprodukciách.

(2) Archiválie vyhlásené za národné kultúrne pamiatky možno vystavovať na území Československej socialistickej republiky za predpokladu ich riadneho zabezpečenia iba so súhlasom ministerstva vnútra a podľa podmienok ním určených.

(3) Ministerstvo vnútra v spolupráci s ostatnými orgánmi zabezpečuje propagáciu a popularizáciu archiválií vyhlásených za národné kultúrne pamiatky, ako aj zverejňovanie výsledkov vedeckého alebo ich iného hodnotenia.

§ 11

Evidencia

(1) Archiválie vyhlásené za národné kultúrne pamiatky sa v záujme ich zvýšenej ochrany zapisujú do osobitného zoznamu, ktorý vedie ministerstvo vnútra.

(2) Zoznam archiválií vyhlásených za národné kultúrne pamiatky obsahuje základné charakteristické znaky týchto archiválií a údaje o tom, kedy bola archivália vládou Českej socialistickej republiky vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku a kde je uložená.

(3) Ministerstvo vnútra vedie okrem zoznamu archiválií vyhlásených za národné kultúrne pamiatky aj príslušnú dokumentáciu.

Oddiel 3

Spoločné ustanovenie

§ 12

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1975.

Minister:

Ing. Jung v. r.

- 1) Smernice Ministerstva vnútra Českej socialistickej republiky o spôsobe vedenia evidencie archiválií a skladbe Jednotného archívneho fondu v Českej socialistickej republike č. Ar/3-3061/1974
- 2) Ustanovenie § 27 zákona Českej národnej rady č. 97/1974 Zb. o archívnictve.
- 3) Podrobnosti postupu upravujú smernice Ministerstva vnútra Českej socialistickej republiky o spôsobe vedenia evidencie archiválií a skladbe Jednotného archívneho fondu v Českej socialistickej republike č. Ar/3-3061/1974

